

„врубатися”. Порівнювані словники фіксують такі значення: 1. „Рубаючи, заглиблюватися у щось. 2. Вриватись у ворожі лави з холодною зброєю”. Видання 2008 року подає таке переносне значення цього дієслова: „Розуміти щось”. Слово „зависати” досить поширене останнім часом серед молоді, але не в значенні, яке подає СУМ: „Повисати, зачепившись за щось або тримаючись за щось; висіти в повітрі над землею”. Під цифрою 3 НУТС подає з ремарками *розм., мол.* таке значення цієї лексеми: „Залишатись у певному місці протягом певного часу”. Хоча з розвитком науки й техніки розвинулося значення з ремаркою *комп.:* „Припиняти працювати (про обчислювальні системи), не реагувати на запити, давати збої”. „Кантуватися” знову-таки СУМ не фіксує. А НУТС подає значення слова з ремаркою *розм.:* „Перебувати тимчасово (здебільшого без роботи) на чиємусь утриманні; гаяти час у неробстві”.

Досліджуваний період має досить сприятливі умови для творення неологізмів дієслів.

**В. И. Павлов,
В. В. Агулов (Слов'янського коледж
транспортної інфраструктури)**

ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В ТЕХНІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Сьогодні, коли Україна знаходиться на складному і багатогранному шляху реформування освіти, як ніколи раніше постає питання формування соціокультурного середовища і умов, що сприяють розвитку комунікативних і лідерських компетенцій студентів.

Як на наш погляд, поряд з методологічним, дидактичним, соціально-економічним, технологічним, соціокультурним аспектами становлення інноваційної освіти надзвичайно важливим залишається її ціннісний і соціально-психологічний зміст, оскільки які б нові методи і технології ми не використали – всі суб'єкти освітнього процесу є особами, включеними в коло різноманітних соціальних взаємодій, про що завжди треба пам'ятати.

Ми вважаємо, що інноваційні процеси в системі освіти повинні бути спрямовані на розвиток мотиваційного і пізнавального потенціалу студентів і викладачів, орієнтацію їх на самостійне навчання і безперервну освіту, формування у них відповідальності за якість і результати їх спільної діяльності. Виходячи з даного контексту стає зрозумілим, що саме особистісні якості студента є сьогодні основним об'єктом педагогічної уваги.

Зрозуміло, що для того, щоб стати лідером, необхідно розвинути в собі певну низку якостей і визначальних рис характеру, необхідні лідерські якості особистості – упевненість і компетентність, знання і розуміння себе, власних відчуттів і емоцій, готовність до ризику, рішучість, надійність і

послідовність, ініціативність і самомотивацію, енергійність, бачення перспектив, витримку в екстрених випадках, а також безпосередньо загальносоціальні лідерські якості – комунікабельність, справедливість, вміння представити свій колектив і відстояти його інтереси, самоосвіту тощо. При цьому справжній лідер керує не тільки колективом, але й власним життям; він сам собі ставить мету і йде до її реалізації. У цьому також проявляються лідерські якості особистості. Лідерами ставали особистості з сильним яскравим характером. У студентські роки, а далі в житті людина з сильним характером може добитися великих результатів. Отож, характер – це головний критерій, який визначає лідерські якості особистості.

Людина з сильним характером вміє впливати на інших людей. З нею люди самі досягають кращих результатів, розвиваються і прагнуть реалізуватися до поставленої мети. Більш того, використовуючи свої особистісні якості, лідер і в людях з оточення знаходить і розвиває різні корисні здібності. Але крім впливу на людей лідер повинен вміти працювати з ними. Мотивація, аргументація, постановка завдання – це найголовніше, що формує лідерські якості особистості.

Вважаємо, що на розвиток лідерських здібностей великий вплив здійснює:

- залучення студентів до громадської діяльності, до роботи органів студентського самоврядування, що спрямоване на підготовку цілісної особистості, сучасних фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці;
- ефективно працююча система позанавчальної виховної діяльності у виші, що реалізує єдність організаційних і педагогічних умов;
- нормативно-правове, фінансове, кадрове, інформаційне забезпечення позанавчальної виховної діяльності в цілому і роботи громадських організацій студентів зокрема;
- взаємодія навчального і позанавчального процесу, науково-методичне забезпечення позанавчальної виховної діяльності для всіх учасників процесу;
- моніторинг ціннісно-сміслових орієнтацій студентів, взаємодія з роботодавцями, а також теорії, комплексні і цільові програми підвищення їх кваліфікації;
- вплив соціокультурного середовища у виші, яке дозволяє студентам розкрити свої творчі та лідерські здібності.

В сучасних навчальних закладах моделюються різні підходи до соціалізації студентів, виховання майбутніх лідерів в різних сферах життя. Розробляється і активно впроваджується інноваційний підхід до сфери соціалізації, інституційними механізмами реалізації якого є нова форма організації і діяльності студентського співтовариства, що, безсумнівно, збільшує можливості кожного студента стати лідером в тій чи іншій сфері. А це означає підвищити його людський капітал.

Всі прояви студентського самоврядування у навчальному закладі повинні керуватися низкою принципів:

- ініціативністю (студентське співтовариство самостійно виступає з пропозиціями щодо організації та функціонування студентських об'єднань, проектів і заходів, самостійно вибирає їх керівників);

- добровільністю (студенти беруть участь в заходах із соціалізації (спортивних, творчих, інтелектуальних та інших) на добровільних громадських засадах, при паралельній науково-методичній та адміністративній підтримці);

- доступністю (організація і відвідування заходів щодо соціалізації доступні для всіх студентів незалежно від напрямку навчання);

- системністю (студентське товариство функціонує системно, на постійній основі, відповідно до своїх планів роботи, а також за розкладом і планами заходів навчального закладу);

- партнерством між керівництвом вишу, викладацьким складом та студентською спільнотою (навчальний заклад надає студентам потрібні ресурси для організації та успішної діяльності; у свою чергу студенти несуть відповідальність за цільове та дбайливе використання даних ресурсів).

Таким чином, управління соціалізацією студентства дозволяє отримати суттєві результати. Безумовно, найважливіший з них – зростання ініціативності та лідерських компетенцій студентів, що відбивається на різноплановості і кількості студентських проектів.